

20. Testování softwaru

Testování se provádí k odhalení chyb (ne k potvrzování bezchybnosti). Protože testy nám ukazují pouze chyby, co jsou na povrchu. Většinou proto zkoušíme více testů s trochu jinými parametry. Pokud sada testů dlouhodobě neukazuje chyby, není nutné ji opakovat spouštět.

Nejdůležitější základní druhy testů softwaru:

Unit testy – navrhují a provádějí programátoři, testují vnitřní chod programu a jeho většinou povrchové chyby a bugy

Integrační testy – provádějí testeři, kteří neznají (ani nepotřebují) interní strukturu kódu (testy základního chování, spojení s daty, funkce elementů v GUI, ...)

Akceptační testy – navrhují analytici testů, provádějí to koncoví uživatelé, bývá uzavřené prostředí (beta verze u her)

Regresní testy – provádějí se po změnách a opravách chyb, jestli nebylo poškozeno něco, co již fungovalo („zavlečené chyby“), provádí se často a bývají automatizované

Exploratorní (Výzkumné) testy – provádí tester, znalost přesného použití programu, snaha o reálné scénáře použití (i extrémní používání, off-line, chybějící periferie, mnohonásobné klikání, ...)

Penetrační testy – pro ověření zabezpečení systému, běžné techniky pro porušení integrity systému, skrytí nejdůležitějších informací před vnějším vniknutí (hesla, podvržení identity, SQL Injection, Stack (nebo Buffer) overflow, ...)

Výkonnostní (Performance) testy – test použitelnosti v reálném provozu, přijatelné odezvy i na horších strojích a při horším připojení. Pomalost chodu systému bývá jedna z nejčastějších důvodů znechucení uživatelů.

Unit testy

Pro programátory jsou důležité hlavně unit testy. Pomáhají udržovat správnost a flexibilitu kódu.

Zásady pro vytvoření unit testů jsou Rychlosť, Izolovanost, Opakovatelnost, Jednoduchost, Popisnosť.

Obecná konvence a schéma pro všechny unit testy:

Arrange – příprava na počáteční podmínky pro test (nastavení proměnných, import dat)

Act – provedení samotného test (volání metody, vytvoření objektu)

Assert – porovnání výsledku a očekávaného výsledku

Konvencí by také mělo být správné pojmenování testu tak, aby jinému programátorovi řekl co se testuje i jaký by měl být výsledek.

Ve Visual Studiu je speciální druh projektu na unit testy, který se dá jednoduše přidat do již stávajícího *Solution* (*řešení*). Zde se dají napsat, zkoušet a získávat výsledky testů. Je zde i speciální statistika, jestli test prošel, za jak dlouho, kde byla chyba, čím vším to prošlo, ...

Test Explorer			
Test	Duration	Traits	Error Message
Unit...	43 ms		
Unit...	43 ms		
Unit...	43 ms		
..	21 ms		
..	22 ms		
..	< 1 ms		

Syntaxe testů

```
namespace UnitTestCalculator
{
    [TestClass]
    public class UnitTest1
    {
        Calculator cal;

        public UnitTest1()
        {
        }

        [TestMethod]
        [DataRow(5, 0)]
        public void Div_Number_By_0.Throws_Exception(int x, int y)
        {
        }
    }
}
```

The screenshot shows a code editor with a dark theme. It displays a C# file containing a single test class named `UnitTest1`. The class contains three test methods: `Add_0_To_Number_Returns_Number()`, `Mult_1_And_Number_Returns_Number()`, and `Div_Number_By_0.Throws_Exception()`. The `Div_Number_By_0.Throws_Exception()` method is annotated with `[DataRow(5, 0)]`.

Annotations with yellow callouts:

- A callout points to the `[TestClass]` attribute with the text "Atribut pro test explorer".
- A callout points to the `[TestMethod]` attribute with the text "Atribut pro test explorer".
- A callout points to the `[DataRow(5, 0)]` attribute with the text "Testovací data, odpovídají hlavičce metody".

Typická testovací metoda

```
public void Add_0_To_Number_Returns_Number()
{
    // Arrange
    int x = 5, y = 0;

    // Act
    int result = cal.Add(x, y);

    // Assert
    Assert.IsTrue(result == x);
}
```


Třída Assert má metody, kterými ověřujeme, zda nastal očekávaný stav po provedení testu

Test Driven Development

TDD je přístup k vývoji SW založen na malých krocích. Jde o techniku, kdy nejdříve se definuje funkcionality, poté se napíše test pro tuto funkcionality, dále napsání kódu a pak ověření funkcionality. Jako testy se využívají právě unit testy. Jsou rychlé a automatické a můžeme je spouštět opakováně i během psaní nového kódu.

Vývojový cyklus podle TDD:

Definice funkce – vytvoření funkcionality, základní vlastnost, co by měla dělat (většinou v hlavě, na papír, ...)

Napsat test – vytvoření testu podle toho, co by měla testovaná funkce dělat, tím se eliminuje odchýlení od funkčnosti, všechny testy by se měli spustit a žádný by neměl projít.

Napsat kód – napsání kódu, aby to vyhovovalo funkcionality a aby rovnou splnil test

Otestovat kód – testy mohou být i automatické, je potřeba zachytit všechny aspekty funkce s různými parametry, spuštěný může být i vícekrát

Refaktorace – snaha o jednoduší a elegantnější kód, musí pořad projít všemi testy (tudíž opětovné spuštění testů)

Přínosem je menší snaha o vytvoření něčeho víc (snaha pouze o splnění podmínek v testech), vše by mělo být správně právě díky testům, vše souvisí se vším tudíž snazší orientace kódu

Zápornou stránkou je pomalejší vývoj, chyby mohou být i v testech (tudíž chybný kód i přes splněný test), některé části kódu a některé funkce se těžko testují a test zabere delší čas vytvořit než samotný kód.